

Aanleg van een geveltuintje

Op eenvoudige wijze een groene oase aan uw gevel, wij denken met u mee. Met enkele eenvoudige tips legt u niet alleen een sfeervolle geveltuin aan, maar draagt u eveneens direct bij aan de biodiversiteit in de Hoeksche Waard.

U zal versteld staan wat er allemaal een bezoek zal brengen aan uw eigen geveltuin. Bovendien heeft het ook nog tal van andere voordelen op gebied van klimaat. Een groene gevel, werkt als een dikke deken voor uw gevel en heeft dus een isolerend effect. Indien uw gevel bijvoorbeeld jaarrond groen is, dan werkt de beplanting als een regenscherm, waardoor de gevel zelf beschermd blijft.

Neem ook eens een kijkje op de website van Velt (<https://www.velt.nu>). Daar vindt u heel veel tips over het milieuvriendelijk of ecologisch tuinieren, met bovendien ook een heel handige plantenwijzer.

Tips bij aanleg

Bij een geveltuintjes heeft u slechts een beperkte breedte ter beschikking in verband met het aangrenzende openbaar domein. Wilt u toch graag een fraaie mooie groene gevel, dan raden wij u aan om met klimplanten te werken. Deze kan u makkelijker in toom houden dan heesters en groeien niet zo breed uit. U kan er natuurlijk ook voor kiezen om een fraaie bloemenstrook aan te leggen. Wij zetten u graag op de goede weg met onderstaande tips.

Bodem

De bodem onder het trottoir/straat is in de meeste gevallen onbruikbaar. Vervang de uitgegraven grond door teelaarde (niet bij bloemenweide) of meng hem met organische materialen als compost. Hiermee vermijdt u dat de grond te snel uitdroogt.

Klimplanten

Inspecteer eerst uw gevel op diepe scheuren of barsten voordat u er een hechtende klimplant tegenaan plant. Een klimplant met hechtwortels kan met zijn wortels in de scheuren verder binnendringen, waardoor er spanningen kunnen optreden, wat kan leiden tot schade. Als u kiest voor een klimplant zonder hechtwortels is dit niet van toepassing. Zie daarvoor de plantenlijst.

Bij het toepassen van klimplanten in uw geveltuin is het van groot belang dat u weet of de plant ook tegen uw gevel op kan klimmen of dat deze daar hulp bij nodig heeft. Klimplanten kunnen we onderverdelen in 4 groepen:

- **Hechters**, ook wel zelfhechtende soorten genoemd..
- **Winders**, ook wel slingerplanten genoemd.
- **Rankers**, rankvormende soorten.
- **Enteraars**, ook wel steunklimmers of soms als **leigroen** aangeduid.

Enkele inheemse klimplanten in de kijker

- **Klimop**, een absolute topper, wintergroen, nectarplant voor bestuivers, de bessen vormen in het najaar een voedselrijke maaltijd voor vogels. (Let op met eventuele beschadigingen van de gevel. Voer altijd eerst een grondige inspectie uit van de gevel.
- **Hop**, prachtige klimmer, met de kenmerkende hopbellen, sterft in de winter bovengronds af.
- **Wilde Kamperfoelie**, Ruikt heerlijk zoet in de avond, nectarplant voor bestuivers en de bessen worden gegeten door vogels.
- **Bosrank**, een inheemse clematissoort. Stevige groeier, bloeit veelvuldig met roomwitte bloemen, de pollen of zaden zijn zeer decoratief in de winter.

Advieslijst klimplanten voor geveltuinen:

Wetenschappelijke naam	Nederlandse naam	Klimvorm	Groeikracht	Ecologisch	Inheems/ niet-inheems
Clematis vitalba	Bosrank	Rankend	Snel	+++	Inheems
Clematis montana	Bergbosrank	Hechter	Matig	+	Niet inheems
Hedera helix	Klimop	Hechter	Snel	+++	Inheems
Humulus lupulus	Hop	Winder	Zeer snel	+++	Inheems
Jasminum nudiflorum	Winterjasmijn	Enteraar	Matig	+	Niet inheems
Hydrangea anomala ssp. Petiolaris	Klimhortensia	Hechter	Snel	+	Niet inheems
Laagblijvende klimplanten voor tegen hekwerk (maximale hoogte 3m)					
Lathyrus latifolius	Brede lathyrus	Rankend	Snel	+++	Inheems
Lathyrus odoratus	Reukerwt	Rankend	Snel	+++	Inheems
Solanum dulcamara	Bitterzoet (let op giftig)	Rankend	Snel	+++	Inheems
Bryonia dioica	Heggenrank	Rankend	Zeer snel	+++	Inheems

Tip:

Tip: Er zijn diverse technieken en materialen verkrijgbaar om klimplanten aan uw gevel te laten groeien. Een trellis voor klimplanten kan het beste minimaal 6 cm van de muur worden geplaatst. Dit geeft voldoende ruimte en steun voor vogelnesten en volop groeiruimte voor de planten.

Een of meerjarige bijen- of vlindervriendelijke planten

Ook met groen aan de onderkant van uw gevel, kunt u het aanzicht verfraaien en een meerwaarde leveren voor de biodiversiteit. Eenjarige bijen- en vlindervriendelijke planten groeien snel en kunnen een fraai kleurrijk beeld geven voor uzelf en voorbijgangers. Informatie over de zaden en de soorten kan u terugvinden op de website van de Vlinderstichting (<https://www.vlinderstichting.nl>).

Bloemenstrook

Ook zou ervoor kunnen kiezen om een bloemenweide (strook) aan te leggen. Het meeste succes heeft u met een zonnige gevel en voedselarme of schrale grond. Hieronder de belangrijkste tips voor de aanleg.

- Inzaaien van een bloemenmengsel gebeurt in de periode van midden maart tot begin juni of eind augustus tot midden oktober. Na het zaden moeten de zaden lichtjes onder geharkt worden. Bemesten is uit den boze. Kies voor een zadenmengsel met inheems bloemenmengsel.
- Bij grotere in te zaaien oppervlaktes kan het zaad best gemengd worden met droog zand. Dit zorgt voor een gelijkmatige verdeling van de zaden bij de inzaai.
- Een meerjarige bloemenweide wordt meestal 2 maal per jaar gemaaid in de periodes 1 tot 15 juni en van eind september tot eind oktober. Bij voedselarme tot schrale bodems is één maaibeurt meestal voldoende.
- Een meerjarige, vaste bloemenweide wordt meestal 2 maal per jaar gemaaid in de periodes 1 tot 15 juni en van eind september tot eind oktober. Bij voedselarme tot schrale bodems is één maaibeurt meestal voldoende.

Voorjaarsbloeiers

Veel bolgewassen bloeien vroeg in het voorjaar, denk maar aan de krokus en het sneeuwkllokje. Dit is dan ook de tijd dat insecten nog weinig andere bloemen kunnen vinden die hun van het voedzame nectar kunnen voorzien. Wij raden het dan ook aan om bloembollen in uw geveltuin te verwerken, let er wel op dat u de juiste kiest. Bollen van tuincentra zijn vaak behandeld tegen ziekten en plagen, de restanten van deze producten zijn niet goed voor bestuivers en andere insecten. Kies daarom bij voorkeur voor inheemse bloembollen. Meer informatie over inheemse bloembollen kan u vinden op de website van Velt (<https://www.velt.nu>).

Tips voor onderhoud

- Let bij de aanschaf van planten op of uw geveltuin vooral in de zon of juist in de (half)schaduw ligt.
- Sommige planten bloeien alleen als ze veel zon krijgen, andere doen het juist beter in de schaduw.
- Langs een gevel blijft het vrij droog en loopt de temperatuur hoger op door weerkaatsing van warmte tegen de gevel. Geef de planten daarom regelmatig water.
- Vogels houden van dichte beplanting en (nuttige) insecten overwinteren tussen dode blaadjes en takken. Ruim daarom dood blad/ snoeiafval waar het kan niet meteen op. Bij een bloemenweide kunt u het snoeiafval of maaisel het beste wel direct opruimen, want daar is een voedselarme bodem gewenst.
- Snoei bessenstruiken in de winter of in het vroege voorjaar, nadat de vogels de bessen hebben opgegeten en voordat zij gaan broeden (half maart).
- Denk aan het openhouden van uw ventilatieroosters .
- Snoei overhangende takken bijtijds.
- Het weghalen van onkruid en zwerfvuil hoort bij het onderhoud van uw geveltuin.
- Bemest uw geveltuin af en toe met natuurlijke mest. Dit bevordert de groei. Met uitzondering van een bloemenweide, deze dient namelijk schraal en voedselarm te blijven, anders wordt het snel een ruigte, met weinig bloemen.